

Додаток № 1 до Положення про
критерії, правила і процедури
оцінювання результатів навчання учнів
Бериславського ліцею №3
Бериславської міської ради
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора
Бериславського ліцею №3
01.09.2026 р. № 186 - о

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

за математичною освітньою галуззю (математика)
5–9 класи закладів загальної середньої освіти

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ці Критерії визначають підходи до оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів з математики (математична освітня галузь) і є додатком до Положення про критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчання учнів Бериславського ліцею №3.

1.2. Критерії розроблено на основі: Загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів (додаток до наказу МОН України від 04.05.2026 № 722, пункт 7 розділу VI); Рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 5–9 класів (наказ МОН України від 14.08.2026 № 1427); Державного стандарту базової середньої освіти (постанова КМУ від 30.09.2020 № 898, зі змінами, внесеними постановою КМУ від 06.08.2026 № 1000), зокрема додатка 8 «Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів у математичній освітній галузі» (результати з кодом «МАО»).

1.3. Об'єктом оцінювання є обов'язкові результати навчання, визначені Державним стандартом і згруповані за групами результатів математичної галузі. Конкретні очікувані результати визначаються модельною навчальною програмою, обраною закладом освіти; ці Критерії не залежать від вибору конкретної модельної програми.

1.4. Оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою відповідно до чотирьох рівнів навчальних досягнень (початковий 1–3, середній 4–6, достатній 7–9, високий 10–12) з урахуванням п'яти показників навчальної та пізнавальної діяльності, визначених наказом № 722.

1.5. Базова середня освіта охоплює два цикли: перший (адаптаційний) – 5–6 класи; другий (базового предметного навчання) – 7–9 класи. Обов'язкові результати навчання для кожного циклу визначено Державним стандартом окремо, тому критерії подано за циклами (розділи IV і V).

РОЗДІЛ II. ГРУПИ РЕЗУЛЬТАТІВ МАТЕМАТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

2.1. Оцінювання здійснюється за групами результатів математичної галузі, визначеними Державним стандартом (додаток 8):

Група	Зміст групи результатів (за Держстандартом, додаток 8)
1. Дослідження ситуацій і прогнозування	Вирізняє задачі, що розв'язуються математично; досліджує й аналізує дані, оцінює достовірність; прогнозує результат (МАО 1.1–1.3)

Група	Зміст групи результатів (за Держстандартом, додаток 8)
2. Моделювання та розв'язування	Сприймає й перетворює математичну інформацію; розробляє стратегії; будує математичну модель; представляє й обговорює результати (МАО 2.1–2.4)
3. Критичне оцінювання розв'язання	Оцінює достатність даних; критично оцінює способи й моделі; обирає раціональний шлях розв'язання (МАО 3.1–3.2)
4. Математичний апарат і мислення	Мислить математично; застосовує поняття, факти й послідовність дій; володіє математичною термінологією (МАО 4.1–4.3)

РОЗДІЛ III. ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ЗА РІВНЯМИ (спільні для галузі)

3.1. Загальні критерії застосовуються до всіх груп результатів галузі та конкретизуються за циклами в розділах IV і V. Рівень навчальних досягнень визначається за сукупністю п'яти показників (додаток до наказу № 722, пункт 7 розділу VI):

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
Початковий	1	сприймає інформацію, отриману від особи, яка провадить педагогічну діяльність (далі – педагогічний працівник) (інших осіб), намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись суттєвих змістових і логічних помилок	виконує частину навчальних дій / простих завдань за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
	2	розпізнає частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, намагається відповідати на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись змістових і логічних помилок	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі педагогічного працівника; потребує постійного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках
	3	відтворює за зразком частину інформації, отриманої від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, відповідає на прості запитання за змістом отриманої інформації, припускаючись	виконує навчальні дії / прості завдання за наданим зразком	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності лише за участі або з допомогою педагогічного працівника; потребує періодичного зовнішнього контролю	уникає комунікації, реагує на звернення лише за зовнішнього спонукання; не виявляє інтересу до спільного обговорення, не реагує на думки інших	виявляє вміння в окремих випадках

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
		змістових і логічних помилок				
Середній	4	відтворює основну інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, знаходить в отриманій інформації відповіді на прості запитання	виконує типові репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою педагогічного працівника; виконує частину завдання під час роботи в групі з допомогою інших учасників групи	включається в комунікацію за ініціативою інших; реагує на звернення не завжди по суті; взаємодіє з групою формально	виявляє вміння епізодично
	5	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює за змістом отриманої інформації окремі запитання	виконує репродуктивні завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з допомогою або під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі з частковою допомогою інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; взаємодіє з групою пасивно	виявляє вміння епізодично
	6	застосовує інформацію, отриману від педагогічного працівника або із запропонованих джерел, формулює уточнювальні запитання за змістом отриманої інформації	виконує частково-пошукові завдання за зразком / запропонованим алгоритмом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності під керівництвом педагогічного працівника; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків, за потреби звертається по допомогу до інших учасників групи	підтримує діалог, ініційований іншими; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння епізодично
Достатній	7	знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію, перетворює один вид інформації в інший за зразком, формулює запитання за змістом отриманої інформації	виконує окремі дослідницькі завдання за узгодженим алгоритмом, розпізнає стандартні проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, співпрацює під час роботи в групі	долучається до комунікації переважно з ініціативи інших; виявляє готовність до взаємодії, проте не завжди діє активно	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
	8	зіставляє і порівнює за заданою ознакою інформацію, отриману з різних джерел, перетворює один вид інформації в інший	виконує типові дослідницькі завдання, вирізняє проблемні ситуації з-поміж запропонованих, розв'язує їх відомим способом	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника, активно	долучається до комунікації, за потреби ініціює комунікацію; порівнює позиції учасників комунікації; бере участь у пошуку рішень	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
				співпрацює з іншими учасниками групи, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі		
	9	аналізує інформацію, отриману з різних джерел	виконує типові дослідницькі та окремі частково-пошукові завдання; вибирає з-поміж запропонованих можливі способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до індивідуальної або групової навчальної діяльності з опосередкованою допомогою педагогічного працівника; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові й нетипові завдання	долучається до комунікації та може її ініціювати; аналізує позиції інших осіб, розвиває ідеї, запропоновані іншими; порівнює власні думки з думками інших, наводить аргументи	виявляє вміння постійно в типових ситуаціях
Високий	10	узагальнює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та окремі творчі завдання; вибирає із множини відомих доцільні способи розв'язання проблемних ситуацій, пропонує альтернативні способи розв'язання проблемних ситуацій	долучається до організації роботи групи / активно співпрацює в групі для досягнення навчальних цілей; аналізує власні навчальні дії та дії групи щодо досягнення навчальних цілей	ініціює комунікацію, конструктивно реагує на думки інших; пропонує ідеї, обстоює їх	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	11	оцінює інформацію, отриману з різних джерел за наданими критеріями	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання проблемних ситуацій і розв'язує їх різними способами	планує та організовує співпрацю в групі для досягнення навчальних цілей; конструктивно взаємодіє у групі, аналізує та обґрунтовує власні навчальні дії, аналізує дії групи щодо досягнення навчальних цілей	активно ініціює та підтримує комунікацію; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, розвиває думки інших учасників комунікації	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях
	12	оцінює інформацію, отриману з різних джерел	виконує дослідницькі та творчі завдання; пропонує різні способи розв'язання нестандартних проблемних ситуацій і розв'язує їх доцільними способами, аргументуючи свій вибір	усвідомлено діє в нестандартних ситуаціях самостійно / в парі / групі, оцінює ризики й прогнозує наслідки; обґрунтовує, аналізує та оцінює власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює / планує / організовує співпрацю в групі	виступає посередником у комунікації; оцінює позиції інших та власну позицію в обговоренні, формує власну лінію обґрунтування; спрямовує взаємодію на досягнення спільної мети; надає конструктивний зворотний зв'язок	виявляє вміння системно в типових і нетипових ситуаціях

Рівень	Бали	Когнітивні процеси	Навчальна діяльність	Самостійність	Комунікація та взаємодія	Частота вияву
				для досягнення навчальних цілей; оцінює власний внесок та діяльність групи для отримання очікуваного результату		

РОЗДІЛ IV. КРИТЕРІЇ ЗА ПЕРШИМ (АДАПТАЦІЙНИМ) ЦИКЛОМ – 5–6 КЛАСИ

4.1. Критерії за групами результатів для учнів 5–6 класів (обов'язкові результати з кодами «6 МАО ...» за Державним стандартом):

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
1. Дослідження ситуацій і прогнозування	За постійної допомоги вирізняє лише окремі прості ситуації, що розв'язуються математично; дані не досліджує, достовірності не перевіряє; результат передбачити не може.	За зразком вирізняє типові задачі, що розв'язуються математично; отримує дані за вказівкою; з допомогою припускає можливий результат.	Самостійно вирізняє серед життєвих ситуацій ті, що розв'язуються математично; досліджує проблемну ситуацію, отримує й перевіряє достовірність даних; визначає, що може бути результатом.	Упевнено вирізняє математичний зміст у нових, нестандартних ситуаціях; всебічно досліджує дані, оцінює їх достовірність і доцільність; обґрунтовано прогнозує результат розв'язання.
2. Моделювання та розв'язування	За постійної допомоги виконує окремі дії з даними за зразком; плану розв'язання не будує; математичної моделі не створює; результат подає фрагментарно.	За зразком/алгоритмом упорядковує та перетворює математичну інформацію; складає простий план дій; визначає окремі компоненти моделі; подає результат у типовій формі.	Самостійно перетворює математичну інформацію (текст, схема, таблиця, цифрові засоби); розробляє стратегію розв'язання; будує математичну модель ситуації та взаємозв'язки; подає й обговорює результат.	Вільно перетворює й структурує складну математичну інформацію; самостійно розробляє й обґрунтовує стратегію; будує та вдосконалює математичну модель; переконливо представляє й конструктивно обговорює результати.
3. Критичне оцінювання розв'язання	За постійної допомоги не відрізняє потрібні дані від зайвих; способу розв'язання не оцінює.	За зразком визначає, чи достатньо даних у типовій задачі; порівнює запропоновані способи розв'язання з опорою.	Самостійно оцінює необхідність і достатність даних; порівнює різні способи розв'язання проблемної ситуації та пояснює вибір.	Критично оцінює повноту даних і різні моделі ситуації; обґрунтовано обирає раціональний шлях розв'язання, оцінює його ефективність.

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
4. Математичний апарат і мислення	Розпізнає окремі математичні поняття й символи лише за прямої допомоги; зв'язків з реальним світом не встановлює; термінологією майже не володіє.	За зразком/алгоритмом застосовує математичні поняття й факти в типових завданнях; використовує основні терміни й символи з опорою.	Самостійно застосовує математичні поняття, факти й послідовність дій для розв'язання; описує зв'язки математичних об'єктів із реальним світом; доцільно володіє термінологією.	Вільно й гнучко мислить математично; застосовує поняття й факти в нестандартних ситуаціях, самостійно вибудовує послідовність дій; точно й ефективно послуговується математичною термінологією.

РОЗДІЛ V. КРИТЕРІЇ ЗА ДРУГИМ ЦИКЛОМ (БАЗОВОГО ПРЕДМЕТНОГО НАВЧАННЯ) – 7–9 КЛАСИ

5.1. Критерії за групами результатів для учнів 7–9 класів (обов'язкові результати з кодами «9 МАО ...» за Державним стандартом):

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
1. Дослідження ситуацій і прогнозування	За постійної допомоги вирізняє окремі прості математичні ситуації; дані не аналізує; результат не прогнозує.	За зразком вирізняє типові задачі; досліджує дані за вказівкою; з допомогою визначає можливий результат.	Самостійно вирізняє ситуації, що розв'язуються математично; досліджує й аналізує дані та зв'язки, оцінює достовірність; прогнозує результат розв'язання.	Упевнено виявляє математичний зміст у складних і нових ситуаціях; критично аналізує дані та зв'язки, оцінює доцільність; обґрунтовано прогнозує й перевіряє результат.
2. Моделювання та розв'язування	За постійної допомоги виконує окремі перетворення даних; стратегії й моделі не будує.	За зразком перетворює математичну інформацію; складає план дій; визначає компоненти моделі; подає результат у типовій формі.	Самостійно перетворює й фіксує математичну інформацію різними засобами; розробляє стратегію; будує математичну модель і	Вільно оперує складною математичною інформацією; розробляє й обґрунтовує оптимальні стратегії; будує, перевіряє й удосконалює модель;

Група результатів	Початковий (1–3)	Середній (4–6)	Достатній (7–9)	Високий (10–12)
			взаємозв'язки; представляє й обговорює результат.	переконливо представляє та конструктивно обговорює результати.
3. Критичне оцінювання розв'язання	За постійної допомоги не розрізняє потрібні й зайві дані; способу розв'язання не оцінює.	За зразком оцінює достатність даних; порівнює запропоновані способи з опорою.	Самостійно оцінює необхідність і достатність даних; критично порівнює способи й моделі, пояснює вибір раціонального.	Критично оцінює повноту даних і різні моделі; обґрунтовано обирає й перевіряє раціональний шлях, оцінює межі його застосування.
4. Математичний апарат і мислення	Розпізнає окремі поняття й символи за прямої допомоги; термінологією майже не володіє.	За зразком застосовує поняття й факти в типових завданнях; використовує основні терміни й символи.	Самостійно застосовує поняття, факти й послідовність дій для розв'язання; встановлює зв'язки об'єктів; доцільно володіє термінологією.	Вільно мислить математично, застосовує апарат у нестандартних ситуаціях; самостійно вибудовує й обґрунтовує послідовність дій; точно й ефективно послуговується термінологією та символікою.

РОЗДІЛ VI. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ З МАТЕМАТИКИ

6.1. Оцінювання охоплює розв'язування задач і проблемних ситуацій, роботу з даними та математичними моделями, усні й письмові математичні обґрунтування. Види робіт і їх періодичність визначає вчитель відповідно до модельної програми й календарно-тематичного планування (наказ № 1427, розділ II).

6.2. Поточні оцінки не виставляються за кожне завдання чи на кожному уроці (наказ № 1427, розділ IV). Тематичне оцінювання для 5–9 класів не є обов'язковим (наказ № 1427, розділ V).

Оцінювання за групами результатів здійснюється відповідно до рішення закладу освіти : протокол педагогічної ради від 31.08.2026 р. № 4.

6.3. Оцінювання учнів з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до розділу 1.7 Положення (за рівнем підтримки, з адаптацією/модифікацією згідно з ІПР/ІНП).

РОЗДІЛ VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Ці Критерії є невід'ємною частиною Положення про критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчання учнів Бериславського ліцею №3 і оприлюднюються на офіційному вебсайті закладу освіти разом з Положенням.

7.2. Критерії переглядаються у разі внесення змін до Державного стандарту, наказів № 722, № 1427 або за рішенням педагогічної ради.